

med Bankvirksomhed er der forbundet en vis Risiko, og hvis man vil stræbe efter at trække saa snævre Baand, at denne Risiko bliver begrænset til næsten intet, bliver der intet tilbage af Bankvirksomheden. Det, som man med Rette har vendt sig imod, er den Fare, man har set i, at Bankdirektører sidder i Bestyrelser for Datterselskaber. Det er utvivlsomt en Fare, og ikke mindst Landmandsbankens Historie forekommer mig at vise, at det er en stor Fare, og derfor er der Anledning til her at gentage et herostratisk berømt Ord, som er udtalt af Formanden for et stort Aktieselskab for et Par Aar siden, da han sagde: „Tiden maner til Forsigtighed.“ Det er det, som Tiden gør, og det kan ikke noksom lægges de Folk paa Sinde, som staa paa de ansvarsfulde Poster, at de i Tider som disse udviser Forsigtighed.

Om Ordningen af Landmandsbankens Forhold ønsker jeg at sige, at det forekommer mig, at man der i en beklagelig Grad savner en fast Linie. Hvad Antallet af Bankraadsmedlemmer angaar, mødte man oprindeligt med et ubestemt Forslag. Man endes i Udvalget om, at det skulde være 9. Dette accepteredes af den afgaaede Handelsminister, som saa kort efter meddelte, at det kunde ikke lade sig gøre, hvorefter man i Huj og Hast mellem anden og tredie Behandling ændrede Talangivelsen til „indtil 9“, idet man saa sagde, at det betyder 5. Derefter stod man i nogle Dage paa 5, og nu er man saa endt med 7. Det kan jo ikke nægtes, at hvis dette skal kaldes en Linie, saa er det i hvert Fald ikke den Linie, som er den nærmeste Vej mellem to Punkter, nemlig den rette Linie, og det kan jo ikke skjules, at en ret Linie vilde have været af Værdi i denne Forbindelse. Om nu Bankraadsmedlemmernes Antal har øvet nogen Indflydelse paa den Omstændighed, at Etatsraad H. N. Andersen ikke har ønsket at være Formand for Bankraadet, skal jeg ikke udtale mig om. Men jeg kan ikke lade være at sige, at det forekommer mig urigtigt, at man i saa høj Grad, som man gjorde det, byggede Bankens Rekonstruktion paa denne ene Mands Navn. Jeg for mit Vedkommende anerkender fuldt ud denne Mands Dygtighed, han er en Købmand i Verdensformat, han har efter alt, hvad der foreligger for Offentligheden, været Danmark en god Søn under mange vanskelige Situationer, og han har altsaa et Krav paa Anerkendelse, som ingen kan og ingen bør nægte ham. Men vi fra vor Side vil ikke være med til Afgudsdyrkelse af nogen Art. Vi har set et Afgudsbillede, ogsaa en dygtig

Mand, hvis Dygtighed nu synes ganske glempt, blive hævet op, blive Genstand for Afguderier, blive omgivet af en Kreds af Ypperstepræster, og vi har set Afguden styrte og rive Ypperstepræsterne med sig, og vi har maattet betale Omkostningerne. Vi fra vor Side ønsker ikke nogen Afgudsdyrkelse. Vi haaber, at der frem paa de afgørende Pladser kommer selvstændige og uafhængige Mænd, som vil forstaa at træffe deres Afgørelse ud fra en uafhængig Afvejelse af det, som forelægges dem. Kommissionen angaaende Landmandsbanken er nu i Arbejde. Den har hidtil kun virket som Kommission og ikke som Under søgelsesret, men den har denne Myndighed, og naar jeg siger det her, gør jeg det, fordi det forekommer mig, at den offentlige Meddelelse om Kommissionen i sin Tid ikke tilstrækkelig klart fremhævede, at Rigsdagens bestemte Ønske paa dette Omraade var sket Fyldest; men det er sket Fyldest. For denne Kommission vilde jeg finde det rigtigt, om man forelagde det Forhold, som allerede Socialdemokratiets Ordfører strejfede, nemlig Forholdet med Hensyn til Optagelsen af det sidste Statslaan i 1921. Jeg har et Par Gange tidligere rørt ved dette Statslaan her i Tinget. Jeg erklærede i sin Tid, at jeg kunde ikke stemme for det, fordi det blev gennemført i et saadant Hastværk, at der ikke var Tid til at danne sig nogen Mening om hele Transaktionens Berettigelse og Nødvendighed. Man maatte bygge udelukkende paa Forsikringer om, at saaledes var det. Naar jeg nu kunde ønske dette Forhold undersøgt, er det ikke, fordi jeg venter, at der skal komme noget som helst kriminelt Forhold frem. Ingenlunde, det føler jeg mig ganske overbevist om, at der ikke gør. Men det, jeg kunde ønske undersøgt, og det, som der her er givet en Lejlighed til at faa undersøgt, er dette: hvor meget Underhaandsindflydelse og Forhaandskendskab har betydet for Tidspunktet for Laanets Optagelse, hvor stor økonomisk Værdi det har haft for Landmandsbanken, og hvilken Betydning det har haft for de Kurser, der blev opnaaet for dette Statslaan. Jeg tror, det er rigtigt, at man stræber efter at finde Sporene af Underhaandsindflydelse, og jeg tror, det er rigtigt at vende sig med al Bestemthed mod Underhaandsindflydelse, hvor den saa maatte gøre sig gældende.

Jeg vil endelig gerne have Lov til at gøre nogle Bemærkninger om den politiske Situation. Jeg skal her begynde med Erhvervspartiet. Det er jo, som om en ond Aand, der „ønskede i Leding at drage“, havde